

PODROBNĚ ZAOSTRĚNO

OBEK VELKÉ POPOVICE, VELKOPOPOVICKO

Obec Velké Popovice leží 25 km jihovýchodně od Prahy, její rozloha činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Křivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice. Jižním okrajem zasahuje obec do Přírodního parku Velkopopovického. Jedná se o jednu z nejpůvodnějších krajín východního okraje Prahy a jeho územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhofferů“.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic Jiří z Krejčtanu postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Tradiuje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěli jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Kostel Panny Marie Sněžné byl postaven na přelomu 13. a 14. století a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy řádu Benediktýnů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci omítek objeven zazděný portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věž. V roce 2019 se do kostela iniciativou místních občanů navrátili 2 zvony – s názvem Velkopopovický Sv. Václav a Vladimír, které doplnili stávající umíráček a zvon s reliéfem Panny Marie. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897 v dílně Gebrüder Rieder a rekonstruované v roce 2007. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

PŘÍRODNÍ PARK VELKOPOPOVICKO

Vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km².

Park se rozkládá jižně od obce, jedná se převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivoveským a Mokřanským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Křivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajinou barona Ringhofferů“. Jedná se o jednu z nejpůvodnějších a nejpouštěnějších krajín východního okraje Prahy.

CÍLEM JE: Ochrana čistého životního prostředí a jedinečné krajiny, chráněné druhy rostlin a zdravé staré vzrostlé stromy, zachování původní přírodní symbiózy rostlinných i živočišných druhů, téměř žádný vliv průmyslu na krajinu, výskyt kvalitních zdrojů podzemní vody.

Zdroj: www.vyletnik.cz

Historie Velkopopovicka: Domovník – domy č.p. 9 a 10

Václava Zimová, Kateřina Kapalová, redakce

V únorovém čísle Zpravodaje jsme zahájili putování po historii velkopopovických domů. Impulsem pro tento projekt byla soukromá sbírka historických pohlednic a texty sesbírané z historických pramenů (J. A. Sedláka) a zapsané vyprávění pamětníka pana Františka Čelíkovského. V minulém čísle jsme se dostali k domu č.p. 8 a nyní pokračujeme o dům dále.

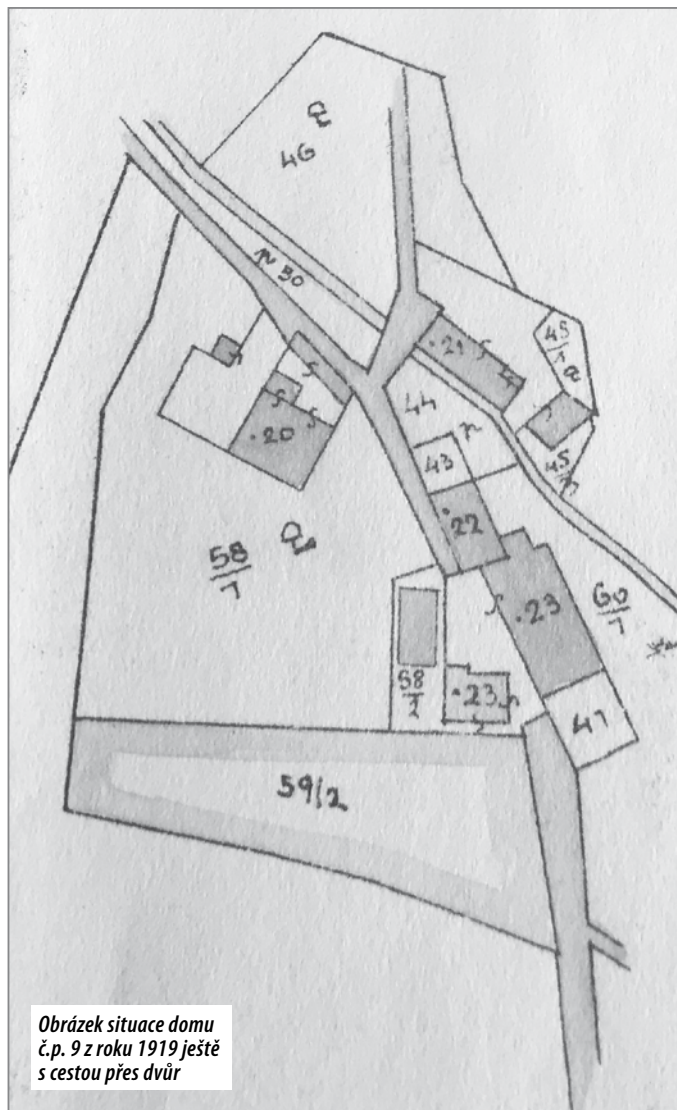
Dům č.p. 9 a 10 „u Zahradníčků“, ulice V Parku

Na rodové jméno vlastníků hospodářství upomíná přilehlý rybník Zahradníček. Rok výstavby nejstarší části statku „U Zahradníčků“ jsme nenašli ani v publikaci J. A. Sedláka, ani v kronice Velkých Popovic. Dům i jeho hospodářské budovy byly přestavovány, dostavovány a modernizovány od začátku 20. století. Uvádíme proto vzpomínky pana Františka Čelíkovského:

„Domek č.p. 9 byl součástí hospodářského objektu na rozhraní mezi Velkými Popovicemi a Brtnicí. Obývali ho mladí Zahradníčkovi František a Anna. Staří byli v původním starém domku nyní sloužící jako výměnek a mající č.p. 10. Při tomto starém domku byl chlév. Později byl rozšířen o kuchyň s valenou klenbou a výměnek se omezil pouze na jednu místnost. K objektu dále patřila stodola, později přestavěna na konírnu pro JZD, dále velká kolna s konzolovým přístřeškem a chlívy. Původně tam

hospodařil strýc Josef, pak zemědělství převzal syn František, který polní plochu rozšířil a budovy zadaptoval. Za manželku měl Annu Růžickovou z Todice. Od nepaměti bývala přes jejich dvůr veřejná cesta. Až teprve později se věc vyřešila okružní pěšinou a dnes mají dvůr uzavřený.“ ■

Příště: Seriál bude pokračovat domem č.p. 11.

Obrázek situace domu č.p. 9 z roku 1919 ještě s cestou přes dvůr

POZVÁNKA NA PUTOVNÍ VÝSTAVU: Historické pohlednice Velkých Popovic

Zveme všechny příznivce našeho putování na výstavu historických pohlednic Velkých Popovic. Zahájení proběhne **ve čtvrtek 24. 9. 2020 od 19:00 v kavárně Posezení u Andělky.**

Děkujeme partnerovi projektu Nadaci Kozel lidem.

Pozvánka

